

Lehendakariaren agur hitzak

JUAN JOSE IBARRETXE

Nik esan nahi dizuet lehenengo eta behin —barrutik atera-
ta prestatu ditut hitz batzuk eta irakurriko ditut, baina lehe-
nengo eta behin esan nahi dizuet— hona etorri naizela batez
ere zuei —*Jakin*-en langileei, lan egin dutenei eta lanean zare-
tenoi— omenaldi txiki bat egitera. Zergatik? Bada begi-bistan
dago azken berrogeita hamar urteotan egin duzuen lana lan
titanikoa izan dela, eta zentzu honetan jakin behar duzue be-
ne-benetan euskaldunok harro sentitzen garela zuek eginda-
koarekin eta batez ere emandako ereduarekin.

Hortik aurrera nire hitzak.

Euskarak duen poetarik sakon eta borobilenetako batek, Xa-
bier Letek, idatzia du bere *Izarren hautsa* poeman: «Gizakien
lana jakintza dugu, ezagutuz aldatzea». Kate horretan eman
ditu bere lehen berrogeita hamar urteak *Jakin* aldizkariak, go-
goeta, hausnarketa, ikerketa eta kulturgintza xede dituen al-
dizkari honek.

Asko aldatu da Euskal Herria azken mende erdi honetan,
agian lehenagoko bizpahiru gizaldietan baino gehiago: gizar-
tea, ohiturak, bizimodua, kultura, ekonomia, hiriak eta herriak,

euskara bera, aldatu egin dira. Eraldaketa ez da beti erraza izan, eta tentsioak hor izan ditugu, eta ondorioak ere. Jakin badakigu aldaketa etengabekoa dela; hau geldiezina dela eta honek ez duela amaierarik, ezin duela amaierarik izan eta horretan egokitzen jakitea dela garrantzitsuena. Besteak beste Joxe Mari Arizmendiarrietak zihoen hura lege baita: «bizitasunaren ezaugarria ez da irautea, berritzea eta egokitzea baizik».

Eraldaketa honetan guztian *Jakin* aldizkaria hausnarketarako plaza izan dugu. Gerraondoko lehen belaunaldi gazte eskolatu eta euskaltzaleak egin zuen plaza hau; hor eta horren bitartez azaldu zituen bere kezkek, eta hor plazaratu dira berrogeita hamar urte hauetan asmoak, gogoak, ideiak eta kultur proiektuak.

Jakin-ek euskal kulturaren modernitate eskubide eta gogoia aldarrikatu ditu hasiera-hasieratik, hizkeran bezala edukietan ere, berehalako premietara egokitu nahirik eta esparru horiek landuz. Hasieran luberriak zirenak, eta ondoren lur emankor izan ditugun irakaskuntzaren alorra, hedabideena, gogoeta modernoarena eta beste asko landu dira bere zenbakietan. Xabier Leteren poemarekin jarraituz: «amets eroak bazterturi-kan, sasi zikinak behingoz erreta, bide on bat aukeratzen». Horrelaxe lagundu du *Jakin*-ek bere mende Erdiko ibilbidean.

Euskara biziberritzeko ahalegina eta erantzukizuna gurea da, bai, inorena baldin bada. Horrela ikusi zuten *Jakin* abian jarri zutenek eta horretan aritu dira. Pentsamendu eta komunikazio tresna gero eta eraginkorragoa bilakatzea da orain, atzo bezala, gure erronka; dema horretan bizi gara Euskal Herrian, eta hori jorratu du urte luze hauetan *Jakin*-ek.

Jakin-ek paper guztiz garrantzitsua jokatu du, bestalde, euskararen batasunean. Gogoeta leku, elkargune eta akuilu izan dugu kultur aldizkaria mende erdi honetan, gure herriak egin duen aurrerabide itzel honetan, non euskarak denbora oso laburrean burutu duen estandarizazioaren bidea.

Gaur arte, belaunaldiz belaunaldi egokituz, gurerraino iritsi den kultura eta hizkuntza zahar honek ere, euskarak, ezinbestekoa izan du biziberritzea, etorkizuneko soinekoa janztea alegia. Horretan asmatzea izan da erronka eta izango dugu etor-

kizunean ere erronka. Hori egoki gainditzeko gogoeta eta hausnarketa ezinbestekoa da, eta hor atzo bezala bihar ere *Jakin* lagun izango dugu.

Euskaldunok, industria-ekonomian, ekipo ondasunak, bitarteko ondasunak, ondasun eraldatuak eta kontsumoko ondasun iraunkorrak ekoizten eraginkorrak izaten jakin dugu orain arte. Orain, geroari begira, lehenagoko horiek ahaztu gabe, beste arlo ezinbesteko batzuetan egin behar dugu lan: ondasun ukiezinak, zerbitzuak, markak, eskubideak, jakintzak, etengabeko prestakuntza, kultur aktibo ukiezinak, eta nola ez, marketina. Horra hor ezinbestean landu beharreko arloak. Horiek dira gaurko balio erantsiak. Gaur, industria ondoko gairiotan, kultur baliabideak ohiko lehengaien lekua hartzen ari dira, gizarte aurreratuetako garapen ekonomikoaren aktibotza. Une hauetan, jakintza, sormena eta diseinua balio erantsia sortzen duten gaiak dira, lehiakortasunari laguntzen diotenak beste faktore batzuek bezainbeste. Eta etorkizuneko bide honetan guztian kultur aldizkari orokor honek, *Jakin*-ek, orain arte bezala, paper garrantzitsua izango du Euskal Herrian eta munduan gertatzen diren pentsamendu eta gogoetara zabalik. Bide honetan *Jakin* lagun izango dugu.

Talde lana izan da bere lehen mende erdia bete duen *Jakin*. Bertan bildu da, gidari, talde trinkoa eta langilea, zabal jokatzen jakin izan duena, eta irekitasun horretan lankidego zabal biltzea lortu dute. Aspaldi heldutasunera iritsi zen aldizkari honek eduki bizi eta gazteak ematen ditu urtez urte, eta aurrerrantzean ere beste hainbeste opa diogu historia luzeko bidea egin duen talde eta zuzendariari.

Etorkizuna orainean eraikitzen da. «Joanak joan, etorkizuna etorkizun, oraina da gure eta ez bertze», esan zuen Axularrek. Eta egunero jorratzen da. Hori egin du orain arte *Jakin*-ek eta ziur naiz horretan jarraituko duela *Jakin* aldizkariak.

Bene-benetan, eskerrik asko.¶

Donostia, 2006-11-23